

ANTWOORD

VAN GEDEPUTEERDE STATEN

OP VRAGEN VAN

A.H.K. van Viegen (Partij voor de Dieren)

(d.d. 27 mei 2011)

Nummer

2490

Onderwerp

Waterkwaliteit

Aan de leden van Provinciale Staten

Toelichting vragensteller

13 mei 2011 werd in het programma "Uitgesproken" gewezen op de dramatische waterkwaliteit in Delfland.¹ Dit programma verwees naar de rapportage Waterkwaliteit glastuinbouwgebied 2005-2009 waarover eerder dit jaar door D66 vragen zijn gesteld. Uit de rapportage blijkt dat stikstof en fosfaat een factor 5 boven de norm uitkomen en pesticiden een factor 700 tot 3000, afhankelijk van het meetpunt en het soort middel. Eerdere rapportages van het Hoogheemraadschap van Delfland wezen reeds uit dat het water relatief schoon Delfland instroomt en in Delfland vervuild wordt. Als één van de voornaamste oorzaken wordt de (glastuin)landbouw genoemd.

In reactie op de vragen van D66, gesteld op 24 februari 2011, geeft u aan: "Op dit moment is nog niet zeker in welke komende planperiode (2016-2021 of 2022-2027) kan worden voldaan aan de KaderRichtlijn Water (KRW)-doelen in de genoemde waterlichamen [Westboezem en Polder Berkel, C.v.V.]." Ten aanzien van het derde KRW-lichaam in het glastuinbouwgebied binnen het Hoogheemraadschap van Delfland - de Oostboezem - is in het Provinciaal Waterplan al aangegeven dat de doelen voor dit KRW-lichaam in 2027 niet worden gehaald zonder extra planologische mogelijkheden voor Delfland om te investeren in de waterkwaliteit. Hierbij valt te denken aan ruimtelijke ontwikkelingen waar Delfland bij kan aanhaken.²

28 april 2011 stemde het Hoogheemraadschap van Delfland in met het stuk "Programmaplannen Delfland 2011"³ Hierin stelt Delfland: "Geen investeringen zijn er voorzien voor de programmalijn chemische waterkwaliteit." Om KRW-doelstellingen te halen richt Delfland zich - in samenwerking met de gemeenten - op het aansluiten van glastuinbouwbedrijven op riolering en sterke inzet op vergunning & handhaving. Recent heeft Delfland brieven gestuurd naar de provincie Zuid-Holland en het Ministerie van Infrastructuur en Milieu om hen te wijzen op hun verantwoordelijkheden ten aanzien van het behalen van KRW-doelstellingen.

---

¹ "Gif in de Sloot", het programma *Uitgesproken*, <http://player.omroep.nl/?afIID=12523025>

² "Provinciaal Waterplan Zuid-Holland", pagina 58

³ http://www.hhdelfland.nl/bestuur-organisatie/vergaderoverzicht/?Agdldt=297&vergaderschema_mode=agenda
Bespreekpunt B.01

De PvdD-fractie heeft het beeld dat het Hoogheemraadschap van Delfland werkt aan een dossier waaruit blijkt dat zij alles er aan doet wat in haar vermogen ligt en dat dientengevolge het niet halen van KRW-doelstellingen veroorzaakt wordt door onvoldoende flankerende maatregelen van andere overheden, waaronder de provincie.

De provincie Zuid-Holland is verantwoordelijk voor de vertaling van het nationaal waterbeleidskader naar een regionaal waterbeleidskader. De provincie richt zich vooral op strategisch beleid en heeft een aantal operationele beheertaken binnen het grondwater- en vaarwegbeheer. De provincie blijft echter, ook na de inwerkingtreding van de Waterwet, bevoegd gezag voor vergunningverlening en handhaving van onder meer grondwateronttrekkingen. Voorts staat op pagina 15 van het hoofdlijnenakkoord: "Wij vinden het belangrijk dat de kwaliteit van grond- en oppervlaktewater goed is."

1. *Bent u op de hoogte van de inhoud van het programma "Uitgesproken" betreffende het item "Gif in de sloot"?¹*

Antwoord

Ja, wij zijn daarvan op de hoogte.

2. *Bent u met ons van mening dat de provincie haar verantwoordelijkheid moet nemen om boetes ten gevolge van het niet halen van KRW-doelstellingen te voorkomen? Zo nee, waarom niet?*

Antwoord

Ja.

Zo ja, welke extra maatregelen gaat u nemen en wanneer?

Antwoord

Het halen van de KRW-doelstellingen is een gezamenlijke opgave van Rijk, provincies, gemeenten en waterschappen, ieder vanuit de eigen taak en verantwoordelijkheid. De provincie heeft op hoofdlijnen de volgende taken ten aanzien van de KRW:

1. vaststellen ligging en begrenzing van oppervlaktewaterlichamen, ecologische doelen en fasering;
2. behouden van een goede toestand van de grondwaterlichamen;
3. toezicht houden op de uitvoering van maatregelen in het oppervlaktewatersysteem (door de waterschappen).

Aan deze taken is uitvoering gegeven door de beleidskaders en maatregelen in grondwaterlichamen die zijn vastgesteld in het Provinciaal Waterplan Zuid-Holland 2010-2015. De toezichtstaak is in eerste instantie uitgevoerd door goedkeuring van de waterbeheerplannen, waarin waterschappen een maatregelenpakket hebben opgenomen. Het toezicht wordt vervolgd door jaarlijkse gesprekken met de waterschappen over hun voortgangsrapportages. Het toezicht richt zich op het behalen van de doelen binnen de afgesproken termijnen. Provinciale Staten worden jaarlijks geïnformeerd over de voortgang, inclusief de voortgang in de maatregelen waarvoor de provincie zelf verantwoordelijk is (dit betreft met name de KRW-grondwaterlichamen).

3. *Hoe gaat u waarborgen dat de komende collegeperiode voldoende flankerende maatregelen worden genomen om in samenwerking met Delfland en gemeenten de KRW-doelstellingen te halen? Kunt u dit zo nauwkeurig mogelijk voor ons omschrijven?*

Antwoord

Naast de maatregelen die de waterschappen nemen, voert de provincie het volgende flankerend beleid:

- a) Stimuleren aanleg gemeentelijke riolering via de overeenkomst die de provincie in 2005 heeft gesloten met het Hoogheemraadschap van Delfland en de gemeente Westland.
- b) Stimuleren van aansluiting van tuinbouwbedrijven op het riool in buitengebieden; partijen die daarbij betrokken zijn op hun verantwoordelijkheden aanspreken:
  - de gemeente zorgt voor de aanleg van de riolering;
  - de tuinder zorgt voor de aansluiting van het bedrijf op het gemeentelijk riool;
  - het hoogheemraadschap pakt illegale lozingen aan en ziet er samen met de gemeente op toe dat de glastuinbouwbedrijven een aansluiting maken op het riool.
- c) De provincie steunt het Hoogheemraadschap daarbij door in de overleggen met de glastuinbouwsector (LTO) te wijzen op de noodzaak van het aansluiten en de toegevoegde waarde daarvan voor het bereiken van de KRW-doelstellingen.
- d) De provincie stelt zich kritisch op bij landelijke beleidsontwikkelingen die het behalen van de doelstellingen in gevaar brengen. Zo heeft zij in februari van dit jaar een brief gestuurd aan de Staatssecretaris van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie, waarin op het gevaar wordt gewezen van de effecten van gecombineerd gebruik van bestrijdingsmiddelen. (De staatssecretaris deelde in zijn reactie deze zorg en zegde toe aandacht te besteden aan het genoemde aspect).
- e) De provincie voert flankerende maatregelen uit op het gebied van gebiedsontwikkeling, die er mede op gericht zijn door natuurontwikkeling de waterkwaliteit te verbeteren. Het gaat dan om de zogenoemde KRW-synergieprojecten (zie verder beantwoording bij vraag 4). De provincie heeft zitting in de landelijke werkgroep Van der Vlist en zet zich ervoor in de KRW-synergieprojecten zoveel mogelijk te vrijwaren van bezuinigingen op het ILG-budget.

Opmerking:

Het rapport van het hoogheemraadschap waar u naar verwijst (Waterkwaliteit glastuinbouwgebied 2005-2009) noemt een aantal aanvullende maatregelen om de waterkwaliteit te verbeteren. Vast staat dat deze maatregelen leiden tot een substantiële vermindering van de emissie van stikstof, nutriënten en gewasbeschermingsmiddelen, vooral vanuit de teelt die boven de grond plaatsvindt (substraatteelt). De verwachting is dat - voor zover daarvan nog geen sprake is - na feitelijke aansluiting van de glastuinbouw op het riool een substantiële verbetering van de waterkwaliteit zal optreden. De volgende waterkwaliteitsrapportages van Delfland zullen dit moeten uitwijzen. Ook hier geldt dat de jaarlijkse voortgangsgesprekken het moment vormen om samen met de waterschappen de stand van zaken en eventuele vervolgcacties te bespreken.

4. *In het Provinciale Waterplan 2010-2015 staat vermeld: “De provincie zal, om de waarden van water beter te benutten, in de planperiode de waterkwaliteit nauwer verweven met beleid over leefomgevingskwaliteit en recreatie en landschap.” (Pagina 58).*
- a. *Hoe gaat u dit nader uitwerken?*

Antwoord

De provincie werkt aan gebiedsontwikkelingsprojecten waarbij natuurontwikkeling wordt gecombineerd met waterkwaliteitsverbetering. Een aantal concrete projecten is vastgelegd in het stroomgebiedbeheerplan van Rijn-West. Dit betreft onder andere de KRW-synergieprojecten die worden uitgevoerd in het kader van het Investeringsprogramma Landelijk Gebied (ILG). Binnen deze synergieprojecten werken verschillende partijen samen aan kansrijke maatregelen, zoals herstel en inrichting van natuurvriendelijke oevers en ecologische verbindingen, vispassages, mest- en spuitvrije zones, helofytenfilters, aanpak overstorten, en afkoppelen verhard oppervlak.

- b. *Bent u met ons van mening dat de provincie voor de Oostboezem ruimtelijke ontwikkelingen moet stimuleren om zo in samenwerking met gemeenten en het Hoogheemraadschap Delfland de KRW-doelstellingen te halen? Zo nee, waarom niet? Zo ja, hoe wilt u dit gaan vormgeven?*

Antwoord

Ja. Een voorbeeld is het synergieproject “Bochtafsnijding Delftse Schie”: de verbetering van de vaarweg (waardoor een eiland ontstaat) wordt gecombineerd met de aanleg van vispaaigronden en natuurvriendelijke oevers. Dat versterkt de natuurwaarden en draagt bij aan het behalen van de ecologische doelen voor dit KRW-waterlichaam.

5. *Het college heeft een overeenkomst getekend over het aansluiten van glastuinbouwbedrijven op riolering.⁴ Deze overeenkomst loopt binnenkort af, er zijn dan geen bestuurlijke drukmiddelen meer om gemeente en glastuinbouwbedrijven te stimuleren de bedrijven aan te sluiten op het rioolstelsel.*
- a. *Bent u met ons van mening dat het van grote toegevoegde waarde zou zijn als deze overeenkomst met de gemeente Westland zou worden verlengd of een nieuwe overeenkomst zou worden getekend? Zo nee, op welke wijze wilt u dan bevorderen dat aansluiting plaatsvindt? Zo ja, welke actie gaat u ondernemen en op welke termijn?*

Antwoord

Nee, verlenging of vernieuwing van deze overeenkomst heeft geen toegevoegde waarde. De overeenkomst heeft betrekking op de aanleg van het gemeentelijk rioolstelsel en eindigt op het moment dat het gemeentelijk rioolstelsel is gerealiseerd. Dat moment is eind van dit jaar.

---

⁴ In 2005 hebben de provincie, het Hoogheemraadschap van Delfland en de gemeente Westland een overeenkomst getekend. Voor Lansingerland is hierover geen keuze gemaakt.

Ter bevordering van de bedoelde rioolaansluitingen heeft het Hoogheemraadschap van Delfland in samenwerking met de gemeente Westland het plan van aanpak "Juist (nu) aansluiten" opgesteld. De provincie is daarbij betrokken en volgt (ambtelijk) de voortgang.

Deze aanpak is gericht op bewustwording van de noodzaak tot aansluiten en feitelijke aansluiting door de glastuinbouwsector. Het hoogheemraadschap zal in samenwerking met de gemeente handhavend optreden om aansluiting te bewerkstelligen.

Ook in de overleggen met de glastuinbouwsector (LTO) zal de provincie blijven wijzen op de noodzaak van het aansluiten en de toegevoegde waarde daarvan voor het bereiken van de KRW-doelstellingen.

b. Er is op dit moment geen overeenkomst met Lansingerland. Bent u van mening dat een overeenkomst zoals met de gemeente Westland van grote toegevoegde waarde zou zijn? Zo nee, op welke wijze wilt u dan bevorderen dat aansluiting plaatsvindt? Zo ja, welke actie gaat u ondernemen en op welke termijn?

Antwoord

Nee, op dit moment nog niet. Het onder 5a. genoemde plan van aanpak "Juist (nu) aansluiten" is gericht op het hele Delflandse beheergebied. De uitvoering hiervan zal ook in overleg met de gemeente Lansingerland aan de orde komen. Voorts kent het Hoogheemraadschap van Delfland een bijdrageregeling voor het rioleren van ongerioleerde percelen in het buitengebied. Aan de gemeente Lansingerland is een bijdrage verleend met afspraken over termijnen van aanleg van het rioolstelsel. Momenteel vinden tussen de gemeente en het hoogheemraadschap gesprekken plaats over de voortgang.

c. Bent u met ons van mening dat bestuurlijke druk en/of een sterke regierol van de provincie nodig is om ervoor te zorgen dat aansluiting plaatsvindt? Zo nee, waarom niet? Zo ja, op welke wijze gaat u dit oppakken?

Antwoord

Nee. In deze fase is dat niet nodig. Het is in eerste instantie de verantwoordelijkheid van de gemeente en het hoogheemraadschap om overeenstemming te bereiken. In voortgangsgesprekken met de waterschappen komt aan de orde in hoeverre de KRW-maatregelen op koers liggen. Dan ook kunnen afspraken worden gemaakt over een eventuele sterkere regierol van de provincie bij projecten die een bijdrage moeten leveren aan de KRW-doelstellingen.

Den Haag, 21 juni 2011

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,

wnd. secretaris,

voorzitter,

M.M. van der Kraan

J. Franssen